

EKZAMEN POU KANSÈ NAN TRIP

Kolonoskopi yo Sove Lavi

Kisa polip ak kansè nan trip ye?

- Polip yo se timè—oswa ti touf selil—nan gwo entesten (trip). Genyen polip ki pa danjere, men genyen kèk ki kapab vin tounen kansè nan trip.
- Si yo retire polip yo nan trip ak nan twou dèyè a, sa pral pèmèt yo fè prevansyon kont kansè.
- Moun ki genyen 45 lane oswa plis ta dwe pale ak pwofesyonèl swen sante yo sou depistaj pou kansè nan trip, menmsi yo santi yo an bon sante.
- Moun ki trè riske yo ki genyen pi piti pase 45 lane yo ta dwe tou fè depistaj pou anpeche kansè nan trip.
- Menmsi ou santi ou an bon sante, fè yon kolonoskopi chak 10 zan oswa fè yon tès poupou (fekal) chak ane.

Kisa ki siy ak sentòm yo

- Sentòm kansè nan trip yo se lè w ap pèdi pwa, lè w ap bay san nan dèyè, lè w genyen dyare ak lè w sere san rete.
- Analiz san moun ki riske genyen kansè nan trip yo kapab montre yo manke fè nan san oubyen yo manke san (yo anemi).
- Sentòm moun ki genyen kansè nan trip yo pa manifeste toutsuit.

Pouki rezon m ta dwe fè kolonoskopi?

- Kolonoskopi pèmèt doktè dekouvri polip yo epi retire yo anvan yo tounen kansè.

Kisa ki kolonoskopi a?

- Lè y ap fè kolonoskopi, doktè a foure yon ti tib ki genyen yon limyè ak yon kamera nan twou dèyè ou. Yo itilize kamera a pou yo chache polip yo.
 - Si doktè a jwenn polip yo, òdinèman li retire yo pandan tès la.
 - Tès la dire ant 30 minit a 60 minit.

Kisa ki pase anvan tès la?

- Pwofesyonèl swen sante w la ap ba w yon remèd pou w bwè yon jou anvan tès la. Remèd la ap netwaye trip ou byen netwaye, konsa w ap genyen pou w ale nan twalèt souvan. Ou dwe fè yon rejim likid ki estrik (gade egzanp ki dèyè paj la) pandan tout jounen an nan lavèy.
- Ou kapab sispann pran kèk medikaman ou konn abitye pran, tankou aspirin oubyen antikowagilan. Pale ak pwofesyonèl swen sante w la sou kanpe w ap fè a sou medikaman w yo yon semèn avan tès la.
- Jou tès la a, ou p ap manje anyen ou p ap bwè anyen jiskaske yo fini fè tès la nèt.
- Avan tès la, yo ka ba w konprime ki pou fè w kalm.

Kisa ki pase aprè tès la?

- W ap kouche nan zòn rekiperasyon an jiskaske remèd la diminye.
- W ap bezwen yon moun, tankou yon zanmi w oubyen yon manm nan fanmi w, pou menmen w lakay ou.

Èske kolonoskopi yo san danje?

- Kolonoskopi yo san danje, yo gen kèk risk tankou:
 - Reyaksyon pa rapò a remèd ou te pran avan tès la a.
 - Senyen lè yo fin retire polip la. Sa sispann anjeneral pou kont li.
 - Dechiri nan trip oubyen nan pawa twou dèyè an. Sa pa rive souvan, sa ka lakòz doulè epi ou gendwa bezwen fè yon operasyon chiriji pou yo ka repare l.

Kilè m ta dwe kontakte pwofesyonèl swen sante m?

- Kontakte pwofesyonèl swen sante w la si w wè san nan papyè ou fin siye dèyè w oubyen nan poupou w, oubyen si w santi tèt ou ap vire, si w santi gwo vant fè mal oubyen si w santi lafyè ak frison.

Èske tès la fè mal?

- Ou ka santi presyon, ou ka santi w balonnen oubyen ou santi lakranp pandan tès la, men anjeneral li pa fè mal.

KIJAN POU W PREPARE POU KOLONOSKOPI W LA

Pwofesyonèl Swen Sante: Ranpli jou ki apwopriye yo, dat ki apwopriye yo ak enfòmasyon sou kontak pi ba yo.

Sèt (7) Jou Avan Jou: Dat:	Si w ap pran nenpòt nan medikaman ki vin aprè yo, di pwofesyonèl swen sante w lan sa. Ou ka bezwen sispann pran medikaman sa yo semèn avan kolonoskopi w la. ☐ Aspirin ☐ Medikaman pou doulè oswa atrit ☐ Sipleman fè ☐ Ibipwofèn ☐ Antikowagilan (egzanp, Wafarin) ☐ Medikaman kont dyabèt
Sis (6) a De (2) Jou Avan	Suiv yon rejim ki nòmal epi bwè anpil likid.
Yon Jou Avan Jou: Dat:	Preparasyon entesten: Pwofesyonèl swen sante w la te preskri w medikaman pou w prepare trip ou pou tè la. Li enpòtan pou w pran medikaman an jan yo endike w la. Si ou genyen nenpòt kesyon, nenpòt kòmantè oswa nenpòt enkyetid, tanpri rele pwofesyonèl swen sante w la nan: _____.
Yon (1) Jou Anvan Jou: Dat:	Enstriksyon sou rejim alimentè: - Kòmanse lè w reveye, PA MANJE OKENN MANJE KI DI . Sa gen ladan l grenn (ekzanp: pen, pasta, diri, sereyal, elatriye), pwason, pwa, tofi, pwodui ki gen lèt ladan yo (ekzanp: lèt, fomaj, krèm, yogout, bè, elatriye), legim ak fui. - Respekte yon REJIM LIKIDTRANSPARAN ak likid transparan epi likid ki gen koulè klè yo. PA bwè kola oswa diven wouj oubyen bwason mov yo. ☐ Dlo Bouyon (ekzanp: legim oubyen bouyon poul san grès) ☐ Pipòp ki gen koulè klè yo ☐ Soda klè oubyen dlo mineral gazez ☐ Bwason pou spòtif koulè klè (Se pa ni wouj ni mov) ☐ Desè ki gen jelatin ki klè ☐ Dlo oswa glas ☐ Te oswa kafe san lèt oubyen san krèm ☐ Ji fui ki klè e ki pa gen pilp (egzanp: pòm, rezen blan) 3. Asire w pran POU PI PITI UIT PÒSYON (sa vle di, 8 vè likid klè pa jou).
Jou Kolonoskopi Jou: Dat:	PA BWÈ ANYEN PA MANJE ANYEN. Remak: Si pwofesyonèl sante w lan preskri w nenpòt ki medikaman, ou ka bwè dlo lè w ap pran yo. Planifye ak yon adilt pou l mennen w lakay ou aprè tè la.